การใช้สารเสพติดของกลุ่มวัยรุ่นในระบบคุมประพฤติและบำบัดรักษา

*วิภา ด่านธำรงกูล**

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330

บทคัดย่อ

ศึกษาสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นที่ถูกคุมประพฤติในคดีสารเสพติด รวมทั้งผู้เข้าบำบัดรักษาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2549 กลุ่มศึกษา 208 ราย เป็นชายร้อยละ 69 เคยมีคู่ร้อยละ 17 ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ สองในสามมีงานทำ ส่วนใหญ่อาชีพรับจ้าง มีรายได้จากงานทุจริตประมาณหนึ่งในสี่ พ่อหรือแม่หรือทั้งสองคนเสียชีวิต เลิกกัน หย่าร้าง ร้อยละ 55 และสามในสี่มีคู่ครองใหม่ กลุ่มศึกษาหนึ่งในสี่พักอาศัยในบ้านเช่าหรือหอพัก มีประวัติเคยถูกจับมาก่อน ร้อยละ 46 และถูกจับสองครั้งขึ้นไปสูงมากร้อยละ 77 ส่วนใหญ่เป็นคดีเสพยาบ้า มีผู้เคยเข้าบำบัดรักษาสารเสพติดเพียงร้อยละ 18 สองในสามเคยใช้สารเสพติด 2 ชนิดขึ้นไป แต่ในช่วง 30 วันก่อนเข้าสู่ระบบคุมประพฤติและบำบัดรักษา เกือบทั้งหมดใช้สารเสพติดเพียง 1 ชนิด อายุเฉลี่ยที่ใช้สารเสพติดแต่ละชนิดครั้งแรกอยู่ระหว่าง 15-19 ปี เคยใช้ยาบ้าร้อยละ 95 กัญชาร้อยละ 54 ยาอี เฮโรอีน ไอซ์ กระท่อม และ สาระเหย ร้อยละ 11.5-19.6 แนวโน้มการใช้สารเสพติดสมัยใหม่ในกลุ่มหญิงสูงกว่าชายประมาณ 2-5 เท่า วัยรุ่นกลุ่มนี้มีประสบการณ์จัดหา ส่ง หรือจำหน่ายสารเสพติดร้อยละ 37 และพบในกลุ่มหญิงมากกว่าชาย พฤติกรรมนี้มีความสัมพันธ์กับจำนวนชนิดสารเสพติดที่เคยใช้ ประวัติการถูกจับกุม และการมีบุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ($p<0.01$) กลุ่มที่มีโอกาสสูงที่จะกลับไปใช้สารเสพติดอีกในอนาคตได้แก่ เคยใช้สารเสพติดหลายชนิด เคยถูกจับกุม และมีพฤติกรรมการจำหน่ายสารเสพติด ($p<0.01$)

คำสำคัญ: วัยรุ่น ผู้ใช้สารเสพติด ผู้ถูกคุมประพฤติ ผู้บำบัดรักษา

บทนำ

ปัญหายาเสพติดกับเยาวชนเป็นภารกิจที่รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ให้ความสำคัญ และมีมาตรการเร่งรัดการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อป้องกัน การใช้สารเสพติดในเยาวชนรายใหม่ และนำกลุ่มที่มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับสารเสพติดทั้งกลุ่มเสพ จัดหา ส่ง หรือจำหน่ายสารเสพติด เข้าสู่กระบวนการปรับพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ แล้วก็ตาม แต่ดูเหมือนปัญหาสารเสพติดกับวัยรุ่นจะไม่ลดลง และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องทั้งชนิดสารเสพติดที่ใช้ วิธีการเสพและการจัดหา

ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา สถิติการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่อายุไม่เกิน 25 ปี ในแต่ละปีอัตราค่อนข้างคงที่ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ต้องหาทั้งหมด คดีเสพค่อนข้างคงที่ประมาณ 1 ใน 3 ในทางกลับกันคดีเกี่ยวกับการจัดหาและจำหน่ายสารเสพติดซึ่งคงที่มาตลอดไม่เกินร้อยละ 15 มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา (ร้อยละ 22.5 -32.3) คดียาบ้ามีอัตราสูงสุดร้อยละ 85 และลดลงเหลือร้อยละ 66 - 77 ในช่วงปี 2543-2545 และเพิ่มขึ้นในคดีกัญชาและคดีสารระเหย สำหรับเอ็กซ์ตาซีหรือยาอีเริ่มมีคดีเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องสูงสุดจำนวน 469 คดี ในปี 2545 และลดลงอย่างต่อเนื่องเป็น 145 คดี ในปี พ.ศ. 2549[1]

การศึกษากลุ่มประชากรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดหลายชิ้นในอดีต ทั้งที่เข้าบำบัดรักษาและทำความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติด พบว่ามีกลุ่มที่อายุต่ำกว่า 25 ปี สูงกว่ากลุ่มอายุอื่น[2,3,4] และมีการศึกษาค่อนข้างต่ำระดับประถมศึกษาหรือมัธยมต้น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนและว่างงาน สภาพความเป็นอยู่ในครอบครัวไม่ค่อยสมบูรณ์ และมีประสบการณ์ใช้สารเสพติดค่อนข้างสูง เช่น การศึกษากลุ่มเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ

*ติดต่อได้ที่ vipa.d@chula.ac.th โทรศัพท์ 0 2218 8205 โทรสาร 0 2255 2177

เยาวชน กรุงเทพมหานคร เมื่อปี 2535 พบว่าร้อยละ 68 เรียนในระดับประถมศึกษา มีพ่อหรือแม่เพียงคนใดคนหนึ่งหรือไม่มีเลยถึงร้อยละ 56 เคยใช้สารเสพติดร้อยละ 60 และสารเสพติดที่ใช้ครั้งแรกเป็นสารระเหยและกัญชา ร้อยละ 68 และ 25 ตามลำดับ มีผู้เคยใช้ยาบ้า (ยาม้า) เพียงร้อยละ 9[5] และปลายปี 2545 มีการศึกษาในกลุ่มนี้ที่จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีการศึกษาระดับมัธยมตอนต้นและต่ำกว่าร้อยละ 70 เป็นนักเรียน/นักศึกษาและว่างงานรวมร้อยละ 70 ความเป็นอยู่ของพ่อแม่ไม่แตกต่างกันกับการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น เคยใช้สารเสพติด ร้อยละ 80 และใช้ 2 ชนิดขึ้นไปร้อยละ 44 สารเสพติดที่ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ยาบ้า สารระเหย และกัญชา[6]

หลังจากรัฐประกาศนโยบายทำสงครามต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการศึกษาประมาณการจำนวนประชากรที่เกี่ยวข้องสารเสพติดทั่วประเทศเมื่อปี 2546 พบว่าอายุที่เริ่มใช้ยาบ้าสูงมากในช่วงอายุที่เป็นวัยรุ่น และมีการใช้หนาแน่นมากขึ้นหลังปี 2535 สำหรับวัยรุ่นที่ใช้กระท่อมและกัญชามีน้อยมาก เพียงร้อยละ 1.5 และ 1.8 ของประชากรในพื้นที่ และพบว่าผู้ที่ใช้ยาอี ยาเค และโคเคน ส่วนใหญ่เป็นชายวัยรุ่นเช่นเดียวกัน[7]

จากนโยบายฯดังกล่าว ส่งผลให้ผู้เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเข้าสู่ระบบใดระบบหนึ่งเป็นจำนวนมากถึง 414,285 คน และ พบว่าประมาณร้อยละ 17 กลับไปมีพฤติการณ์ซ้ำทั้งถูกจับกุม และบำบัดรักษา และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น รัฐบาลชุดปัจจุบันได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้มีคำสั่งกำหนดแนวทาง การติดตาม ฟื้นฟู ช่วยเหลือผู้ที่เคยมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยถือเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษในการแก้ไขปัญหา[8] ขณะเดียวกันในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 13 ปี ถึงไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ มีการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาภายใต้แนวคิด *"ชีวิตสดใส เยาวชนปลอดภัย ร่วมใจจัดระเบียบสังคม"* มุ่งเป้าหมายให้เยาวชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปราศจากสิ่งยั่วยุหรือมอมเมา รวมทั้งยาเสพติด โดยจัดกิจกรรม ขยายพื้นที่และกิจกรรม ที่เป็นปัจจัยเชิงบวก ลดพื้นที่เสี่ยงหรือปัจจัยเชิงลบ การปฏิบัติเพื่อป้องกัน และนำเยาวชนกลุ่มเสี่ยงออกจากปัจจัยเสี่ยง โดยเฉพาะเยาวชนที่ไม่ได้อยู่กับครอบครัวและเคยมีพฤติกรรมเสพสารเสพติด [9]

การเปลี่ยนแปลงการใช้สารเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นเป็นไปอย่างรวดเร็ว เริ่มเข้าสู่สารเสพติดแต่ละชนิดในวัยที่เร็วขึ้น มีประสบการณ์หลากหลาย มีความสลับซับซ้อนทั้งชนิด วิธีการเสพและการแสวงหาสารเสพติดรวมทั้งพัฒนาการที่เปลี่ยนไปสู่การจัดหา ส่งและจำหน่ายสารเสพติดเพื่อมีรายได้ในการแสวงหาความพึงพอใจต่อสิ่งต่างๆ และการดำรงชีพ การศึกษาสภาพความเป็นอยู่และพฤติการณ์การใช้สารเสพติดในกลุ่มประชากรวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด จะเป็นข้อมูลที่สามารถชี้ให้เห็นสถานการณ์ด้านอุปสงค์ และอุปทานสารเสพติดได้อย่างทันกาล เพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาสารเสพติดในอนาคตรวมทั้งสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ

ประชากรตัวอย่างเป็นเยาวชนและวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี ซึ่งมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับสารเสพติด จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) เยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างพิสูจน์การกระทำความผิด 2) ผู้ถูกคุมประพฤติในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และ 3) ผู้ถูกคำสั่งศาลให้เข้ารับการคุมประพฤติและ/หรือเข้าบำบัดรักษา รวบรวมข้อมูลในสถานควบคุมตัวและศูนย์ฟื้นฟูฯของกรุงเทพมหานคร สำนักงานคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม และสถานพยาบาลในพื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล

วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพควบคู่กัน ใช้วิธีการสัมภาษณ์ คัดเลือกผู้ที่ถูกคุมประพฤติหรือเข้าบำบัดรักษา ในช่วงเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2549 รวบรวมสาระเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว สภาพความเป็น อยู่ในครอบครัว การถูกจับกุม การบำบัดรักษายาเสพติด พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องสารเสพติด และการรับรู้ผลกระทบต่อสังคมจากการใช้สารเสพติด ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆใช้สถิติ Pearson chi-Square

ผล

ลักษณะประชากรกลุ่มศึกษา

กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 208 ราย เป็นชาย 143 ราย (ร้อยละ 69) และ หญิงจำนวน 65 ราย (ร้อยละ 31) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีและถูกคำสั่งศาลคุมประพฤติ 167 ราย และเข้าบำบัดด้วยความสมัครใจ 41 ราย

กลุ่มศึกษามีอายุระหว่าง 13–25 ปี อายุเฉลี่ย 21 ปี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ เป็นโสดร้อยละ 56 เป็นนักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 12 ส่วนใหญ่ศึกษาระดับประถมและมัธยมต้น (รวมร้อยละ 76) ว่างงานร้อยละ 22 ในกลุ่มมีงานทำ มีอาชีพรับจ้าง ทำงานในบริษัท/โรงงาน และ งานส่วนตัว ร้อยละ 35, 26 และ 17 ตามลำดับ รายได้จากการทำงานอยู่ระหว่าง 1,000 – 70,000 บาทต่อเดือน 1 ใน 4 มีรายได้จากงานทุจริต ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการจัดหาส่ง และจำหน่ายสารเสพติด ลักษณะอาชีพในกลุ่มชายและหญิงค่อนข้างแตกต่างกัน (ตารางที่ 1)

ที่อยู่อาศัยและความเป็นอยู่ในครอบครัว

ที่อยู่อาศัยของกลุ่มศึกษาร้อยละ 74 ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล เป็นชุมชนเมืองร้อยละ 52 และมีลักษณะเป็นชุมชนแออัดร้อยละ 15 ที่พักอาศัยเป็นบ้านของพ่อแม่มากกว่าครึ่ง รองลงมาพักในบ้านเช่า ห้องเช่า หรือหอพัก รวมร้อยละ 27 ลักษณะบ้านครึ่งหนึ่งเป็นบ้านเดี่ยว รองลงมาเป็นห้องแถวร้อยละ 24 แฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ ร้อยละ 10 ความเป็นอยู่ของพ่อแม่ของกลุ่มศึกษา พบว่ากรณีที่คนใดคนหนึ่งเสียชีวิต เสียชีวิตทั้งคู่ หรือเลิกกันหย่าร้าง มีถึงร้อยละ 55 (ตารางที่ 2) และประมาณ 3 ใน 4 จะมีคู่ครองใหม่ กรณีที่ทั้งคู่ยังอยู่ด้วยกัน ความเป็นอยู่ทั่วไปราบรื่นดีร้อยละ 69 ส่วนที่เหลือมีทะเลาะกันบ้างบางครั้งถึงบ่อย ในช่วง 30 วันก่อนถูกจับหรือบำบัดฯ พบว่ากลุ่มศึกษาอาศัยอยู่คนเดียว 1 ใน 4 นอกจากนี้มีบุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ประมาณ 1 ใน 5 โดยครอบครัวของกลุ่มที่ถูกคุมประพฤติเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติดมากกว่าครอบครัวกลุ่มผู้เข้าบำบัดฯถึงร้อยละ 10 และมีบุคคลในครอบครัวเคยต้องโทษร้อยละ 10

ตารางที่ 1 ลักษณะประชากรกลุ่มศึกษา

	ชาย	หญิง	รวม
	จำนวน(%)	จำนวน(%)	จำนวน(%)
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	49(34.3)	27(41.5)	76(36.6)
มัธยมต้น	59(41.3)	24(36.9)	83(39.9)
มัธยมปลาย	21(14.7)	9(13.8)	30(14.4)
ปวช. และสูงกว่า	14(9.7)	5(7.7)	19(9.2)
รวม	143(100.0)	65(100.0)	208(100.1)
สถานภาพสมรส			
โสด	88(61.5)	2(43.1)	116(55.8)
มีคู่อยู่ด้วยกัน	39(27.3)	18(27.7)	57(27.4)
มีคู่แยกกันอยู่	13(9.1)	9(13.8)	22(10.6)
เลิกกัน/หย่าร้าง	3(2.1)	10(15.4)	13 (6.3)
รวม	143(100.0)	65(100.0)	208(100.1)
การทำงานก่อนถูกจับ/ช่วงบำบัด			
นักเรียน/นักศึกษา	17(11.9)	8(12.9)	25(12. 2)
ว่างงาน	23(16.1)	22(35.5)	45(22.0)
มีงานทำ			
งานประจำ	75(52.4)	22(35.5)	97(47.3)
งานชั่วคราว/	28(19.6)	10(16.1)	38(18.5)
รวม	143(100.0)	62(100.0)	205(100.0)
ลักษณะงาน			
รับจ้าง	37(36.6)	9(28.1)	46(34.6)
งานช่าง	9(8.9)	- (-)	9(6.8)
บริษัท/โรงงาน	32(31.7)	3(9.4)	35(26.3)
งานส่วนตัว	14(13.9)	9(28.1)	23(17.3)
งานบริการ	2(2.0)	8(25.0)	10(7.5)
อื่นๆ	7(6.9)	3(9.4)	10(7.5)
รวม	101(100.0)	32(100.0)	133(100.0)

ตารางที่ 2 สภาพความเป็นอยู่ของพ่อแม่

	ชาย	หญิง	รวม
อยู่ด้วยกัน	69(48.3)	24(36.9)	93(44.7)
แยกกันอยู่	18(12.6)	10(15.4)	28(13.5)
เลิกกัน/หย่าร้าง	20(14.0)	16(24.6)	36(17.3)
พ่อตาย	27(18.9)	11(16.9)	38(18.3)
แม่ตาย	5(3..5)	- (-)	5(2.4)
พ่อและแม่ตาย	4(2.8)	4(6.2)	8(3.8)
รวม	143(100.1)	65(100.0)	208(100.0)

ประวัติการต้องโทษและบำบัดรักษา

กลุ่มศึกษาร้อยละ 46 เคยมีประวัติการถูกจับกุมมาก่อนและพบว่าถูกจับ 2 ครั้งขึ้นไปร้อยละ 77 มีผู้ต้องคดีจากการกระทำความผิด และมีคำสั่งศาลให้คุมประพฤติครั้งนี้เป็นครั้งแรก ร้อยละ 44 การถูกจับกุมครั้งนี้เกือบทั้งหมดเป็นคดีเสพยาบ้า มีคดีเฮโรอีนและกัญชาเพียง 6 ราย สำหรับที่มาและสาเหตุที่นำไปสู่การถูกจับกุมมีหลายสาเหตุ ได้แก่ 1) มีพฤติกรรมหรืออยู่ในสถานการณ์ที่มีการเสพและครอบครองสารเสพติด 2) เจ้าหน้าที่ตรวจ จับในยามวิกาลหรือตามแหล่งมั่วสุม 3) มีเบาะแสหรือ ได้รับรายงานจากสายข่าว 4) ถูกจ้างวานให้รับ ส่ง จัดหาสารเสพติด และ 5) อื่นๆเช่น ถูกกลั่นแกล้ง ฯลฯ

บริบทหรือสถานการณ์ที่นำไปสู่การถูกจับกุม

"ตำรวจเรียกค้นตัว ไม่เจอของ เชิญไปตรวจปัสสาว ผลเจอสารเสพติด (ฉี่ม่วง)" "ขับรถเสียงดังตำรวจพาไ โรงพัก " "เสพช่วงค่ำเพราะทำงานกะดึก ช่วงเดินทา กลับบ้านเจอตำรวจนอกเครื่องแบบสังเกตอาการ "ตำรวจล่อซื้อ ให้เพื่อนโทรมา มียา 100 กว่าเม็ด และทิ้ ข้างเสา (ไม่เคยพกของติดตัว)" "บ้านที่สร้างเสร็จมีขอ หาย ตำรวจเลยเอาวัยรุ่นละแวกนั้น มาสอบถามไม่มีใค รับเลยตรวจฉี่" "ไปหาน้าที่เป็น รปภ. เห็นคนจับกลุ่มกั ตำรวจเข้ามา ให้ทุกคนแลบลิ้น สุ่มมาตรวจ 2 คน เจอเร คนเดียว" "นั่งซ้อนท้ายรถรุ่นพี่ขาใหญ่เจอตำรวจเอามื จับ พาไปตรวจฉี่ เจอทั้งคู่" "เสพยาจากบ้านเพื่อน ขับร ออกมาเจอตำรวจดักตรวจฉี่มอเตอร์ไซด์ทุกคัน" "ตำรว ให้เด็กที่เรารู้จัก แกล้งมาขอซื้อยา มีเหลืออยู่ 1 เม็ดก็ขา ไป ตำรวจมาค้นเจอธนบัตรที่เขาให้เด็กมาซื้อ เจอข้อห เสพ มีไว้ในครอบครอง และจำหน่าย"

ประสบการณ์ด้านบำบัดรักษา พบว่ามีอัตราค่อนข้างต่ำ ผู้ที่เคยเข้าค่ายอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดมีร้อยละ 18 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่ายของสาธารณสุข และ เคยบำบัดรักษาในสถานพยาบาลมีอัตราเท่ากัน

ประสบการณ์ดื่มสุรา

กลุ่มศึกษามีประสบการณ์เคยดื่มสุราสูงมากถึงร้อยละ 90 อายุที่ดื่มสุราครั้งแรกต่ำสุด 8 ปี สูงสุด 23 ปี ประมาณ 3 ใน 4 ดื่มขณะอายุต่ำกว่า 18 ปี ในกลุ่มชายมีอัตราสูงกว่าหญิง มากกว่าร้อยละ 22 และดื่มในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาร้อยละ 88 และ ร้อยละ 80 ยังคงดื่มในระยะ 30 วันก่อนถูกจับฯ ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มส่วนใหญ่ได้แก่ สุรา และเบียร์ จำนวนวันที่ดื่มในระยะ 1 เดือนก่อนถูกจับฯ คือดื่ม 1-5 วัน และดื่มมากกว่า 20 วัน มีอัตราค่อนข้างสูงร้อยละ 38 และ 30 ตามลำดับ การดื่มสุราสลับกับการใช้สารเสพติดมี 1 ใน 3 และกรณีที่ไม่มีหรือหาสารเสพติดไม่ได้ด้วยเหตุผลใดๆก็ตามมีรายงานว่ามีการดื่มสุราทดแทนประมาณ 1 ใน 5 สำหรับการดื่มผสมกับสารเสพติดมีเพียงร้อยละ 8 (ตารางที่ 3 และ 4) ซึ่งการดื่มสุราผสมหรือสลับกับสารเสพติด เป็นการใช้เพื่อเสริมฤทธิ์กัน

ตารางที่ 3 ประสบการดื่มสุราในช่วงเวลาและสถานการณ์ต่างๆ

ประสบการดื่มสุรา	ชาย	หญิง	รวม
	%(จำนวน)	%(จำนวน)	%(จำนวน)
เคยดื่มสุรา	92.3(143)	84.6(65)	89.9(208)
เริ่มดื่มเมื่ออายุ< 18 ปี	83.3(132)	60.4(53)	76.8(185)
ดื่มในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	91.7(132)	78.2(55)	87.7(187)
ดื่มในช่วง 30 วัน ก่อนถูกจับฯ	80.2(121)	81.4(43)	80.5(164)
ดื่มสุราทดแทนสารฯ	21.9(132)	17.0(55)	20.3(187)
ดื่มสุราสลับกับสารฯ	34.8(132)	28.3(55)	32.6(187)
ดื่มสุราผสมสารฯ	8.3(132)	7.5(55)	8.0(187)

บริบทของประสบการณ์ใช้สารเสพติดและสุรา

" กินยาอี ดื่มโค๊กหรือเหล้า จะเพิ่มความสนุก ประมาณ 1 ชม. จะนัดถ์ยาเคอีก 1 ครั้งเพื่อเพิ่มความเมา " "เคยดื่ม 10-13 แก้ว ทดแทนยาอี ยาเค ช่วยให้ มึนเมา ถ้าดื่มสลับกันจะช่วยเสริมฤทธิ์ แรงกว่าปกติ และเคยผสมยาเคลงในแก้วสุรา "

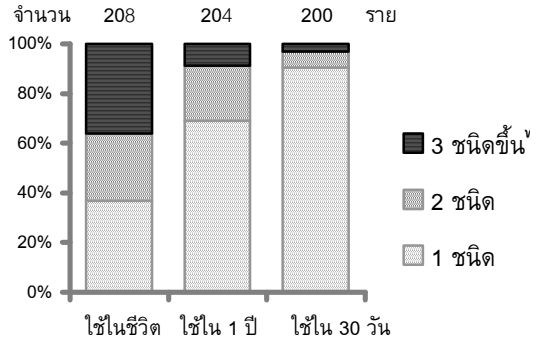
ตารางที่ 4 ความถี่ในการดื่มในช่วง 30 วันก่อนถูกจับ

ความถี่ในการดื่ม	ชาย	หญิง	รวม
ดื่ม 1-5 วัน	35.1	47.1	38.3
ดื่ม 6-10 วัน	24.5	0.0	18.0
ดื่ม 11-20 วัน	11.7	20.6	14.1
ดื่มมากกว่า 20 วัน	28.7	32.4	29.7
รวมร้อยละ	100.0	100.0	100.0
จำนวน	94	34	128

ประสบการณ์ใช้สารเสพติด

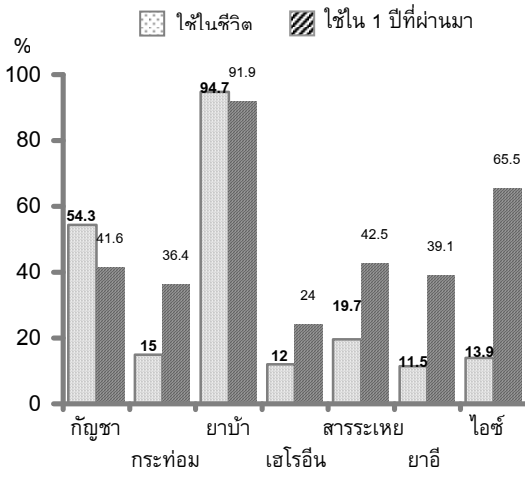
กลุ่มศึกษาทั้งหมด เคยมีประสบการณ์ใช้สารเสพติดชนิดใดชนิดหนึ่ง สารเสพติดที่ใช้มีตั้งแต่สารจากพืชธรรมชาติ ได้แก่ กัญชา กระท่อม ฝิ่น สารสังเคราะห์ได้แก่ เฮโรอีน ยาบ้า สารระเหย สารสมัยใหม่ประเภท ยาอี ยาไอซ์ เคตามีน โคเคน และยาที่ใช้ในทางการแพทย์แต่นำมาใช้ในทางที่ผิด เช่น ยานอนหลับ (ดอมิกุม) ยากล่อมประสาท ยาแก้ไอ เป็นต้น

จำนวนสารที่เคยใช้ 2 ชนิดขึ้นไปประมาณ 2 ใน 3 และลดลงในช่วงปี 2549 ประมาณครึ่งหนึ่ง และในช่วง 30 วันก่อนถูกจับหรือเข้าบำบัดฯ เกือบทั้งหมดใช้สารเพียง 1 ชนิด (รูปที่ 1) กลุ่มที่ใช้สารหลากหลายชนิดส่วนใหญ่เป็นชาย และเคยเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษามาก่อน



รูปที่ 1 จำนวนสารเสพติดที่ใช้ในแต่ละช่วงเวลา

ยาบ้าและกัญชาเป็นสารเสพติดที่นิยมมากที่สุดสองอันดับแรก ร้อยละ 95 และ 54 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ สารระเหย กระท่อม ไอซ์ เฮโรอีน และยาอี ระหว่างร้อยละ 19.6 - 11.5 สารชนิดอื่นอยู่ระหว่างร้อยละ 1.9 - 3.3 โดยในกลุ่มผู้หญิงมีการใช้สารสมัยใหม่ได้แก่ ไอซ์ โคเคน เคตามีนและ ยาอี/ยาเลิร์ฟ สูงกว่าผู้ชายประมาณ 2-5 เท่า ส่วนการใช้สารชนิดอื่นอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน การใช้สารเสพติดชนิดนั้นๆในปีที่ผ่านมาพบว่ากลุ่มที่ใช้ยาบ้าเกือบทั้งหมด และผู้ใช้กัญชาและไอซ์ มากกว่าครึ่งหนึ่งยังคงใช้อยู่ สำหรับกระท่อม เฮโรอีน สารระเหย ยาอี มีอัตราการใช้ที่ต่ำกว่า ระหว่างร้อยละ 24.0 - 42.5 (รูปที่ 2) ส่วนสารเสพติดชนิดอื่นมีจำนวนน้อยมาก



รูปที่ 2 ร้อยละการใช้สารเสพติดในชีวิตและ1ปีที่ผ่านมา

สารระเหย เป็นสารเสพติดที่มีการเริ่มใช้ก่อนสารเสพติดชนิดใดคือ 9 ปี และอายุเฉลี่ยต่ำสุดประมาณ 16 ปี ถัดมาได้แก่ยาบ้า กัญชา และผงขาวประมาณ 17 ปี ส่วนยาอีและไอซ์ อายุเฉลี่ยที่เริ่มใช้ 18 ปี และพบว่าสารเสพติดหลายชนิดมีการเริ่มใช้เมื่ออายุ 25 ปี ซึ่งหมายถึงมีผู้ที่เริ่มใช้สารชนิดนั้นครั้งแรกในปี 2549 (ตารางที่ 5)

สาเหตุหรือสถานการณ์ที่นำไปสู่การใช้สารเสพติดครั้งแรก ในวัยรุ่นกลุ่มนี้ประมาณร้อยละ 90 รายงานว่าอยากลองและประกอบกับเพื่อนชวน สาเหตุอื่นเช่น เพื่อความสนุกสนาน มีปัญหาไม่สบายใจเรื่องต่างๆ หรือเพื่อการงานอาชีพและสุขภาพ มีรายงานน้อยมาก ระหว่างร้อยละ 1.0-2.4 สภาพเหล่านี้สอดคล้องกับการรายงานเรื่องสถานที่เสพซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านเพื่อน หรือ บ้านตนเองรวมร้อยละ 73 ที่โรงเรียน ร้อยละ 9 ส่วนเหลือเป็นบริเวณรอบๆชุมชนหรือที่สาธารณะทั่วๆไป ในสถานบันเทิงหรือร้านอาหารมีเพียงร้อยละ 2 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเสพไอซ์

สารเสพติดที่ใช้ใน 30 วันก่อนถูกจับฯ มีเพียง 8 รายที่ไม่ได้ใช้สารชนิดหนึ่งชนิดใดเลย ส่วนที่เหลือเกือบทั้งหมดคือร้อยละ 90 ใช้สารเพียง 1 ชนิด และเป็นยาบ้าร้อยละ 86 รองลงมาเป็นกัญชาร้อยละ 8 สำหรับผู้ใช้สารเสพติด 2 ชนิดขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการใช้ยาบ้าร่วมด้วย ในลักษณะการใช้แบบสลับกับกัญชา กระท่อม ผงขาว สารระเหย มีเพียงส่วนน้อยที่มีการใช้แบบผสม มีเพียง 1 รายที่มีการใช้สารเสพติดถึง 5 ชนิด

ตารางที่ 5 อายุที่เริ่มใช้สุราและสารเสพติดแต่ละชนิด

ชนิดสาร	จำนวน	$\bar{X} \pm SD$	อายุต่ำสุด-สูงสุด
สุรา	185	15.7 ± 2.5	8-23
กัญชา	110	16.8 ± 2.7	11-25
กระท่อม	29	18.8 ± 3.3	13-25
ยาบ้า	189	16.8 ± 2.6	11-25
ฝิ่น	3	21.3 ± 2.9	18-23
เฮโรอีน	22	17.3 ± 3.5	10-24
สารระเหย	39	15.8 ± 2.8	9-21
ยาอี	24	18.4 ± 2.7	13-25
ยาเค	7	16.6 ± 3.2	13-22
โคเคน	5	17.6 ± 3.6	14-23
ไอซ์	28	18.7 ± 2.7	14-24
ดอมิกุม	4	16.5 ± 3.3	12-20

ประสบการณ์จัดหา จำหน่ายสารเสพติด

กลุ่มศึกษามีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งจัดหาและจำหน่ายสารเสพติดร้อยละ 37 ในกลุ่มหญิงสูงกว่าชาย คือร้อยละ 43 และ 34 ตามลำดับ และพบว่า จำนวนชนิดสารเสพติดที่เคยใช้ การเคยถูกจับกุมและการมีบุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติการณ์การจัดหาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของผู้ที่มีพฤติการณ์จัดหา ส่ง หรือจำหน่ายสารเสพติดในแต่ละกลุ่ม

	จำนวน	มีพฤติการณ์ฯ	ไม่มีพฤติการณ์ฯ
จำนวนชนิดสารเสพติดที่เคยใช้*			
1 ชนิด	76	15.8	84.2
2 ชนิด	56	39.3	60.7
3 ชนิด	75	56.0	44.0
เคยถูกจับกุม*			
ไม่เคย	112	28.6	71.4
เคย	95	46.3	53.7
การมีงานทำ			
นร.นศ./ว่างงาน	70	44.3	55.7
มีงานทำ	133	32.3	67.7
บุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด*			
ไม่มี	163	31.3	68.7
มี	43	55.8	44.2

*มีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.01$

พฤติการณ์การจัดหา ส่งและจำหน่ายสารฯ

"เพื่อนบอกว่าช่วยออกงานให้หน่อย ต่างคนต่างขับรถมาสวนกัน แล้วส่งของกัน รับมาครั้งละ 50 เม็ด นัดเจอระหว่างเขต....กับ....เพราะหากเป็นคดี ตำรวจจะไม่ค่อยยุ่ง จะได้ครั้งละ 1,500 บาท ทำอาทิตย์ละครั้ง จะไม่เอาของไว้กับตัว และจะเสพยาก่อน หากตำรวจจับจะได้แค่ข้อหาเสพ" "เป็นคนเสพเห็นว่ากำไรดี ซื้อมาเป็นคอกจะถูกกว่าซื้อมาเป็นตัว อยากได้เงินไปเที่ยว ซื้อMP3 และเสื้อผ้า " ลูกค้ามาติดต่อขอซื้อทั้งคืนทั้งวัน จะขายดีตอนตี 1 หลังปิดร้านคาราโอเกะ จะขายเม็ดละ 300-350 บาท คนคุ้นหน้าจะขายถูก คนไม่สนิทจะขายแพง "

กลุ่มศึกษาร้อยละ 36 มีแนวโน้มที่จะกลับไปใช้สารเสพติดอีก โดยกลุ่มที่มีโอกาสสูงในการกลับไปใช้สารเสพติดสูงได้แก่ กลุ่มที่ใช้สารเสพติดหลายชนิด เคยมีประวัติการถูกจับกุม และมีพฤติการณ์เกี่ยวกับการจัดหาฯ และพบว่าในกลุ่มที่เคยถูกจับกุมต้องคดีมาก่อน มีการใช้สารเสพติดหลายชนิด (3 ชนิดขึ้นไป) ด้วยอัตราที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยถูกจับร้อยละ 44 และ 29 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.01$) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 อัตราร้อยละของผู้ที่มีโอกาสกลับไปใช้สารเสพติดในอนาคตในแต่ละกลุ่ม

	จำนวน	มี/ไม่แน่ใจ	ไม่มี
จำนวนชนิดสารที่เคยใช้*			
1 ชนิด	77	22.1	77.9
2 ชนิด	56	33.9	66.1
3 ชนิด	75	52.0	48.0
เคยถูกจับกุม*			
ไม่เคย	113	24.8	75.2
เคย	95	49.5	50.5
การมีงานทำ			
นร.นศ./ว่างงาน	70	42.9	57.1
มีงานทำ	134	33.6	66.4
การจัดหา จำหน่ายสารเสพติด*			
ไม่เคย	131	23.7	76.3
เคย	76	56.6	43.4
บุคคลในครอบครัวเกี่ยวข้องกับสารเสพติด			
ไม่มี	164	32.9	67.1
มี	43	48.8	51.2

*มีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.01$

ข้อมูลที่สะท้อนถึงบริบทต่างๆทั้งสภาพแวดล้อม สังคมครอบครัว เพื่อน การทำงาน สภาพจิตใจและความยากง่ายการเข้าถึงสารเสพติด ที่มีโอกาสเอื้อให้มีการใช้สารเสพติดในอนาคต

"หลังถูกปล่อยตัวไม่แน่ใจว่าจะไปเสพยาอีกหรือไม่แถวบ้านขายยาบ้ากันทั้งนั้น และเพื่อนๆก็ยังใช้กันอยู่ ในครอบครัวมีพี่ชายที่สูบยาบ้า แต่ยังไม่เคยโดนจับ" "ไม่รู้ไม่แน่ใจงานที่ทำ (ร้านคาราโอเกะ) เกี่ยวข้องกับยาบ้า และขึ้นอยู่กับจิตใจด้วย ถ้ายาหาง่ายก็มีโอกาส" "เสพยามา 9 ปี เบื่อกับการอยู่แบบหลบๆซ่อนๆ อยากมีชีวิตดีขึ้นกว่าเดิม เงินมาง่ายก็ไปง่าย ถูกจับเงินก็ช่วยอะไรไม่ได้ "

การรับรู้ผลกระทบต่อสังคมจากกลุ่มผู้ใช้สารเสพติด

กลุ่มศึกษารับรู้ถึงสภาพปัญหาด้านต่างๆที่เกิดขึ้นจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติดซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่โดยทั่วไปของคนในสังคม และชุมชน ได้แก่ การลักขโมย การทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายกัน จับกลุ่มสร้างความเดือดร้อน และ รวมกลุ่มกันดื่มเหล้าเบียร์ พบว่า อัตราการับรู้อยู่ระหว่างร้อยละ 29 -51 การรับรู้ของชายและหญิงในแต่ละสภาพปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการรับรู้เรื่องการทะเลาะวิวาทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) และเมื่อจำแนกกลุ่มตามประสบการณ์จำนวนสารเสพติดที่ใช้พบว่า อัตราการรับรู้ต่อประเด็นต่างๆในแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 อัตราการรับรู้ผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในสังคมที่มาจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด

จำนวนสารเสพติดที่เคยใช้	1 ชนิด	2 ชนิด	$\geq$ 3 ชนิด
การลักขโมย*	38.2	45.5	58.9
การทะเลาะวิวาท**	35.5	34.5	60.3
ทำร้ายร่างกายกัน**	18.4	25.5	42.5
จับกลุ่มสร้างความเดือดร้อน**	18.4	36.4	50.0
รวมกลุ่มกันดื่มเหล้า เบียร์**	34.2	52.7	67.1
จำนวนผู้ตอบ	76	55	73

*มีนัยสำคัญทางสถิติ $p< 0.05$ **มีนัยสำคัญทางสถิติ $p< 0.01$

วิจารณ์

เยาวชนหรือวัยรุ่นกลุ่มนี้เป็นกลุ่มซึ่งอยู่ในสภาพความไม่พร้อมทั้งด้านความเป็นอยู่ในครอบครัว ขาดบุคคลที่เป็นหลักของการดำเนินชีวิตค่อนข้างสูง ระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำซึ่งส่งผลต่อการมีงานทำ และความมั่นคงต่อการทำงานในระยะยาวและรายได้ อีกทั้งสภาพแวดล้อม สถานการณ์ต่างๆ ความอยากรู้อยากลองสังคมเพื่อน รวมทั้งการมีบุคคลในครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด ซึ่งถือว่าเป็นบริบทหลักที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่การใช้สารเสพติดแต่ละชนิด และพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นทั้งสิ้น ประชากรกลุ่มนี้นิยมใช้ยาบ้ามากที่สุด และมีการใช้สารเสพติดอย่างต่อเนื่อง สำหรับสารชนิดอื่นได้แก่ กัญชา กระท่อม สารระเหย ยาอี มีการใช้ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาไม่เกินร้อยละ 42 ขณะที่ไอซ์มีการใช้สูงมากถึง 2 ใน 3 แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงไปสู่สารเสพติดใหม่ๆ ที่มีฤทธิ์เพื่อตอบสนองความต้องการจำเพาะ และเนื่องจากสารเหล่านี้ยังมีราคาสูง ทำให้การแพร่ระบาดเป็นไปอย่างช้าๆ สภาพปัญหาหลักยังคงเป็นเรื่องของยาบ้า และแม้ว่าในแต่ละช่วงเวลาจำนวนชนิดสารเสพติดที่ใช้ลดลงอย่างชัดเจน แต่ด้วยประสบการณ์ใช้สารเสพติดหลายชนิด และ อัตราการใช้ค่อนข้างสูง ย่อมเป็นตัวกระตุ้นให้มีผลต่อพฤติกรรมการจัดหา ส่ง หรือจำหน่ายสารเสพติด ซึ่งหมายถึงการแสวงหาทางออกของเยาวชน ที่ต้องใช้กระบวนการเหล่านี้เพื่อให้ได้ยามาเสพ ดังนั้นผลการศึกษานี้น่าจะสะท้อนปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ซึ่งมีบริบทสภาพความเป็นอยู่แตกต่างจากกลุ่มวัยรุ่นทั่วไป ความเข้าใจสถานการณ์ ความรุนแรง และพัฒนาการของสภาพปัญหาอันจะมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นพื้นฐานกำหนดแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดในภาพกว้าง และให้การสนับสนุน ติดตามและช่วยเหลือกลุ่มที่มีโอกาสสูงต่อการกลับไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติดในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. ส่วนวางระบบและพัฒนาข้อมูล สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงาน ปปส. 2550. สถิติการจับกุมผู้ต้องหายาเสพติดทั่วประเทศ 2540-2549 รายงาน ณ วันที่ 5 เมษายน 2550.

2. วิชัย โปษยะจินดา ยุพา อ่อนท้วม จิตร สิทธิอมร กนก บุญยะรัตเวช และ วาสนา ศรมณี. 2519. ปัญหายาเสพติดในผู้ต้องโทษผิดพระราชบัญญัติยาเสพติดในทัณฑ-สถานกรุงเทพมหานคร รายงานเลขที่ สวพ.ส. 1/19 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาฯ. หน้า 3, 4.

3. จิตร สิทธิอมร วิชัย โปษยะจินดา ยุพา อ่อนท้วม กนก บุญยะรัตเวช และ วาสนา ศรมณี. 2519. ปัญหายาเสพติดในผู้มารับการรักษาที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์ รายงานเลขที่ สวพ.ส. 2/19 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาฯ. หน้า 3.

4. วิชัย โปษยะจินดา และ วิภา ด่านธำรงกูล. 2546. การศึกษาเร่งด่วนสถานภาพอุปทาน-อุปสงค์สารเสพติด: 24 มีนาคม-4 เมษายน 2546 เอกสารเผยแพร่ 1-5-2546 สำนักงาน ปปส. ISBN 974-13-2631-9. หน้า 3, 4.

5. วิภา ด่านธำรงกูล อุษณีย์ พึ่งปาน และศศิธร แจ่มถาวร. 2539. ความรู้และทัศนคติต่อการติดสารเสพติด และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องของเด็กและเยาวชนที่ต้อง โทษ รายงานผลการวิจัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ISBN 974-634-8183 หน้า 4, 6, 29.

6. สริตา ธีระวัฒน์สกุล จิราพร สุวรรณธีรางกูร อภินันท์ อร่ามรัตน์ สมศรี ปัทมพันธ์ และกนิษฐา ไทยกล้า. 2547. การใช้สารเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดเชียงใหม่ เอกสารเผยแพร่เลขที่ 01/1-001(47) ISBN 974-13-3108-8. หน้า 2-4.

7. คณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด. 2547. สถานภาพการใช้ยาบ้า-ไอซ์ กัญชา สารระเหย ยาอี ยาเค โคเคน 2546 สังเคราะห์ผลการประมาณการจำนวนประชากรเกี่ยวข้องสารเสพติด เอกสารเผยแพร่เลขที่ 01/6-012(47) หน้า 8,12,16,21.

8. คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 6/2550 เรื่อง แนวทางการติดตาม พื้นฟู ช่วยเหลือผู้ที่เคยมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.

9. คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่ 10/2550 เรื่อง แนวการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ.

SUBSTANCE USE AMONG ADOLESCENTS IN PROBATION AND TREATMENT SYSTEMS

Vipa Danthamrongkul, Institute of Health Research, Chulalongkorn University, Bangkok 10330

Abstract

To study socio-economic background and drug use behavior of adolescents in probation and treatment for drug abuse cases in Bangkok and peripheral provinces. Two hundred and eight cases were recruited between July and December 2006. Of these, 69% were male and 17% were married. The majority had low education. Two third were employed and one third of these were wage labours. About 25% earned their living by illegal jobs. For family background, 55% had broken home, mother and/or father died, separated and divorce. Three forth of these parents were remarried. One forth of these adolescents lived in a rent house. About 46% had been arrested and 77% were arrested two times and above. Most were arrested with methamphetamine use. Only 18% had been in the treatment centers. Two third used two types of drugs and above. Afterwards, Almost of them reduced drug types to use only one type within 30 days before admission to the system. The average age of first drug use was 15-19 years. Most popular drug was methamphetamine (95%) and cannabis (54%) respectively. Other drugs, ecstasy, heroin, ice, carom and Inhalants were used in the same percentages ranked from 11.5-19.6% respectively. The trend of new drug use among females was 2-5 times higher than males. About 37% reported as drug pushers were more females than males. The drug retail behaviors were related to number of drug use, number of arrests and their family historical of drug related problem ($p<0.01$). In addition, the reuse of drugs in the future has strong relationship with number of drug use, number of arrests and drug distribution ($p<0.01$).

Keywords: adolescents, drug users, probation, treatment

*To whom correspondence should be addressed. E-mail: vipa.d@chula.ac.th, Tel. 0 2218 8205, Fax. 0 2255 2177